

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. van der Hoek
Auteur Dhr. W.J.H.M. Westerhof
Telefoon 5113621 E-mail: wwesterhof@haarlem.nl
STZ/WWGZ Reg.nr. 2010/373338
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 23 november 2010

Onderwerp

Aanvraag subsidie Flankerend Ouderenbeleid 2011 stichting
DOCK Haarlem

DOEL: Besluiten

Het college is op grond van de Algemene Subsidieverordening bevoegd tot het vaststellen van de subsidie Flankerend Ouderenbeleid.

B&W

1. Het college besluit aan stichting DOCK een FOB subsidie beschikbaar te stellen van € 134.109,-
2. Het college brengt de kosten van dit besluit ten laste van Flankerend Ouderenbeleid, productnummer 2345-4765-1010.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. Stichting DOCK ontvangt na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Het college stuurt dit besluit ter informatie aan de commissie Samenleving.

Collegebesluit

Onderwerp: Aanvraag subsidie Flankerend Ouderenbeleid 2011 stichting DOCK
Reg. Nummer: 2010/37338

1. Inleiding

Jaarlijks bieden wij stichting DOCK de gelegenheid een aanvraag voor subsidie Flankerend Ouderenbeleid (FOB) in te dienen. DOCK voert welzijnswerk uit in Noord, Oost en Schalkwijk. Hier wonen (september 2010) 8213 ouderen van 75 jaar en ouder. Meer dan de helft van hen woont in Oost en Schalkwijk waar veel ouderen in aandachtswijken wonen (welzijnsfocus). Ouderen van 75 plus zijn extra kwetsbaar door afnemende gezondheid en mobiliteit, partnerverlies en meer kans op vereenzaming. De inzet van DOCK sluit aan op het gemeentelijk streven om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. FOB activiteiten en diensten dragen daar aan bij.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit aan stichting DOCK een FOB subsidie beschikbaar te stellen van € 134.109,-
2. Het college brengt de kosten van dit besluit ten laste van Flankerend Ouderenbeleid, productnummer 2345-4765-1010.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
4. Stichting DOCK ontvangt na besluitvorming informatie over dit besluit.
5. Het college stuurt dit besluit ter informatie aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Via inzet van FOB activiteiten ouderen te faciliteren waardoor zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen (programma 3, beleidsveld 3.3:zorg en dienstverlening voor mensen met een beperking) gericht op:

- Ontmoeting en begeleiding: openstellen van huiskamers in zorgcentra
- Gezondheid: open eettafels (gezonde voeding), beweegactiviteiten
- Tegengaan eenzaamheid: uitvoeren van preventief huisbezoek
- Ondersteuning: vrijwillige hulpdienst, boodschappen, vervoer
- Eigen regie: weerbaarheids- en geheugentraining
- Zelfredzaamheid: kennis (informatie) en kunde (gebruik digitale snelweg)

4. Argumenten

Kwetsbare ouderen krijgen ondersteuning bij het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Het aanbieden van faciliteiten (huiskamers en eettafels), activiteiten (geheugentraining, weerbaarheidstraining, bewegen) en hulpdiensten (klussen, vervoer) levert hier een bijdrage aan.

Diensten vanuit FOB zijn vooral gericht op ouderen van 75 jaar en ouder omdat zij meer risico lopen in een kwetsbare positie te geraken vanwege leeftijdsgerelateerde problemen.

Flankerend ouderenbeleid vindt vooral plaats in stadsdelen met aandachtswijken waar meer kwetsbare ouderen wonen.

In Schalkwijk wonen ruim 300 allochtone van 65 jaar en ouder. Hoewel 'jonger' dan 75 plus verkeren zij in een kwetsbare positie. Er bestaat binnen hun cultuur schroom om hulp te vragen en te ontvangen. Botsende opvattingen over zorg en taalproblemen dragen er toe bij dat deze groep weinig gebruikt van het reguliere (hulp)aanbod. Belangrijke aspecten hierin zijn: ongeletterdheid, ongeschooldheid en onbekendheid. Ook is het begrip 'mantelzorg' onbekend en maken mantelzorgers (familie) geen gebruik van ondersteunend aanbod (respijt). Taalproblemen zorgen voor een moeilijke ingang tot thuiszorg en hulpverlening,. Dat draagt er toe bij dat veel allochtone ouderen op afstand van de samenleving staan. Daardoor weten de professionele instellingen deze mensen ook vaak niet te bereiken. Het is van belang dat voorzieningen ook bij allochtone ouderen bekend en toegankelijk zijn. Bij allochtone ouderen van de eerste generatie speelt ook het migratieprobleem: terugkeren of pendelen? Migratie is traumatisch en die trauma's nemen voor sommigen met het klimmen der jaren toe. Het kan er toe leiden dat allochtone ouderen zij zich in beide landen ontheemd en ontworteld voelen. DOCK wil met inzet van FOB subsidie dat deze groep meer kennis krijgt over en gebruik maakt van voorzieningen die er voor hen toe doen. Door middel van een pilot gaan getrainde vrijwilligers hier via huisbezoeken direct mee aan de slag. Als de uitkomsten hiertoe aanleiding geven verwijst DOCK door naar de allochtone ouderenadviseur.

Door collectieve activiteiten (bewegen, vervoer, eettafels, huiskamers) in de eigen woonomgeving hoeven ouderen nog geen beroep te doen op dure individuele zorgvoorzieningen. Het college wil budget en inzet FOB herijken en betreft dat bij de nota ouderenbeleid die in 2011 verschijnt.

5. Financiële paragraaf

De aanvraag FOB subsidie bedraagt € 150.292,- Op basis van bovenstaande kanttekeningen stelt het college de subsidie lager vast op € 134.109,-. Deze kosten komen ten laste van productnummer 2345-4756-1010 van de gemeentebegroting.

6. Kanttekeningen

De aanvraag van DOCK past binnen de doelstelling van FOB (zelfstandig wonen, ondersteuning aan kwetsbare ouderen, activiteiten gericht op zelfredzaamheid). Sommige onderdelen zijn onderdeel van regulier beleid of is er een overlap met andere gesubsidieerde activiteiten. Het college besluit op basis hiervan € 16.183,- uit de aanvraag niet te honoreren.

7. Uitvoering

Op de FOB subsidie is de Algemene Subsidieverordening van kracht. Het college wenst inzet en budget FOB te herijken. Dit vindt plaats op basis van de nota Ouderenbeleid die in 2011 verschijnt.

8. Bijlagen

Aanvraag FOB 2011 stichting DOCK

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Projectvoorstellen Flankerend Ouderenbeleid 2011

Inleiding:

Situatie en problemen onder kwetsbare ouderen vragen om maatwerk

Oud worden gaat in stappen. Na een arbeidzaam leven breekt vaak een periode van vitale ouderdom en een grote mate van zelfredzaamheid aan. Het gaat erom die fase te benutten om hulpbronnen en netwerken te organiseren die in een latere minder vitale fase van belang zijn. Het vermogen van ouderen om hun leven zelf te organiseren en zelfstandig te functioneren neemt echter met het toenemen van de leeftijd af. Dat is een vaak amper merkbaar proces, maar op cruciale momenten wordt de teruggang in zelfredzaamheid zichtbaar. Pensionering, verlies van partner en verhuizing zijn de meest bepalende. Op essentiële punten veranderen levens dan ingrijpend: bij een groep die mentaal steeds minder flexibel is om op deze veranderingen te kunnen reageren. De risico's op vereenzaming, zelfverwaarlozing en andere ouderdomsproblemen nemen daarmee toe. Vereenzaming is een ingewikkelder proces dan het zichtbare proces van het wegvallen van contacten. Sterker: na het wegvallen van bijvoorbeeld de partner kan het aantal contacten soms toenemen, terwijl ook de eenzaamheidsgevoelens groeien. Eenzaamheid is een dieper liggend proces. Het gaat om het afnemen van het gevoel van zin van het bestaan en het onvermogen om een dergelijke crisis te kunnen delen met dierbaren.

Ook op andere levensgebieden treden bij ouderen veranderingen op. De mobiliteit neemt af waardoor het motorisch apparaat onvoldoende 'onderhouden' wordt, juist in een fase waarin extra beweging nodig is voor het in stand houden van de belangrijke lichaamsfuncties. Zelfverwaarlozing ligt dan op de loer. Verminderde hygiëne kan leiden tot risico's op het gebied van o.a. voedselbereiding. Kortom: het is van belang om bij ouderen de vinger aan de pols te houden en na het wegvallen van partners, informele steun of lichaamsfuncties, een vorm van compensatie te organiseren. Het hangt af van de persoonlijke omstandigheden welke vormen van compensatie het meest geëigend zijn. Lichamelijke beperkingen kunnen deels worden opgevangen met hulpmiddelen zoals rollators, loopkrukken, scootmobiel et cetera. Het gebrek aan contact kan worden gecompenseerd door deelname aan vrijwilligerswerk, ontmoetingsactiviteiten, huisbezoek en klussenhulp. Bijzondere aandacht vraagt de mantelzorg. Huisgenoten en familie vormen de eerste ring van verzorgenden. Bij toenemende zorg wordt de druk op mantelzorg vaak zo groot dat uitval van mantelzorg het gevolg is. Dat moet voorkomen worden, zowel vanuit het oogpunt van het welzijn van de oudere – en de mantelzorger - als vanuit oogpunt van maatschappelijke kosten. Immers, kostbare professionele zorg is dan vaak de uitkomst. Deelname van de oudere aan ontmoetingsactiviteiten kan bijvoorbeeld de mantelzorger ontlasten. Het is dus de kunst voor het welzijnswerk voor elke fase van het ouder worden een juist aanbod te hebben.

Problemen in de latere levensfase kunnen deels voorkomen worden door in de fase van vitale ouderdom in te zetten op het vasthouden en opbouwen van sociale netwerken.

Stichting DOCK-Haarlem wil ouderen de mogelijkheden bieden, zowel in de vitale fase van hun leven als in de periode waarin ouderdomsproblemen toenemen, de regie over hun bestaan zo lang als kan in eigen handen te houden. We zetten dan ook in op:

- A. Verschillende vormen van huisbezoek**
- B. Op opbouw, versterking en instandhouding van sociale netwerken**
- C. Goede informatievoorziening**

Samenvatting van onze lijn in 2011: sterker dan voorheen gericht op huisbezoeken

Om op bovenstaande situaties goed maatwerk te leveren, zet DOCK preventief huisbezoek breder in. Om niet alleen door middel van vragenlijsten meer gegevens te verkrijgen ten behoeve van een beleidsgerichte analyse, maar ook door op casusniveau direct een aanbod te ontwikkelen indien daaraan behoefte wordt gesignaleerd.

Dat vergt verdergaande training van de huisbezoekers in het vergroten van hun signalerend vermogen. Vervolgens moet bij signalen van noodzakelijke compenserende activiteiten of ondersteuning een match worden georganiseerd. Veel verwachting hebben wij van de inzet van "maatjes" die de ouderen bezoeken en zo nodig begeleiden naar deelname aan activiteiten of zorg. Vanzelfsprekend werkt DOCK hierin nauw samen met andere aanbieders en partners in de wijk, zoals woningcorporaties, zorgcentra, thuishulp en andere instellingen van maatschappelijke dienstverlening en zorg. Concreet wil DOCK de start met de sociale makelaar in stadsdeel Oost inzetten om ervaring op te doen met het koppelen van vrijwilligers – 'maatjes'- aan ouderen. Na een geslaagde koppeling houdt DOCK op afstand de vinger aan de pols of de koppeling duurzaam is en krijgen de vrijwilligers professionele steun. Deze manier van werken ziet DOCK als een pilot.

Hoewel wij door middel van de preventieve huisbezoeken al achter veel voordeuren komen, wil DOCK ook andere vormen van huisbezoek inzetten. Het gaat hierbij dan om huisbezoeken van lotgenoten aan ouderen die kort geleden hun partner verloren hebben. Zij lopen een groter risico op vereenzaming. Via bezoeken geven lotgenoten gerichte ondersteuning bij het verwerken van verlies in de rouwfase.

DOCK wil ook het bereik onder allochtone ouderen vanaf 65 jaar uitbreiden. Onder de groep 75-plussers is het aandeel allochtonen nog erg gering. Tegelijkertijd signaleren wij dat allochtone ouderen vaak eerder 'oud' zijn dan autochtonen, onder meer door een verleden van zwaar lichamelijk werk.

Deze vormen van huisbezoek binnen een samenwerkingsketen wil DOCK door middel van een pilot in 2011 in gang zetten.

Daarnaast gaat DOCK alle vrijwilligers en eigen medewerkers nadrukkelijker wijzen op de waarde van vroegtijdig signaleren van hulpvragen van kwetsbare ouderen met wie zij op verschillende manieren in contact komen. De meerwaarde van het integraal welzijnswerk kan zo tot uitdrukking komen: vooral op buurtniveau beschikt DOCK over veel vrijwilligers die voeling hebben met wat in de haarvaten van de samenleving leeft en waar zorgen en kansen liggen.

Bovenstaande lijn zullen we doorvoeren in onze projecten en in het bijzonder binnen de aanpak preventief en signalerend huisbezoek.

Haarlem, oktober 2010

Dick Jansen
directeur

Projectvoorstellen 2011

In deze FOB-aanvraag doen wij een aantal projectvoorstellen. Per project of voorziening geven we aan welk doel het dient, welke inzet we plegen en welk resultaat we daarvan verwachten. Aan het einde van de aanvraag vindt u een kostenbegroting.

A. Verschillende vormen van huisbezoek: sneller reageren op problemen van ouderen

Preventief huisbezoek levert basisinformatie¹

Doel en inzet

Het doel van preventief huisbezoek is om aan de hand van een vragenlijst onderzoek te doen naar de woon- en leefomstandigheden van 75-plussers en om aan de hand van de 'Informatiegids voor Ouderen en Mensen met een Beperking' informatie te geven over de voorzieningen voor ouderen. Vrijwilligers leggen de bezoeken af en krijgen daarvoor scholing. Om goed maatwerk te leveren zet DOCK in 2011 preventief huisbezoek breder in. Om niet alleen door middel van vragenlijsten meer gegevens te verkrijgen ten behoeve van een beleidsgerichte analyse, maar ook door op casusniveau direct een aanbod te ontwikkelen indien daaraan behoefte wordt gesignaleerd.

Beoogd resultaat

In een goed wijkgericht netwerk van woningcorporaties, zorginstellingen, loket en hulpverleningsinstanties, zal er betere afstemming plaatsvinden. De hulp- en zorgvraag van ouderen wordt op een outreachende wijze opgepakt. Dat leidt tot minder vereenzaming, snellere signalering van zorg - en hulpvragen en langer zelfstandig wonen onder prettige leefomstandigheden.

Hiertoe stelt DOCK voor 2011 de volgende projecten voor:

1. **Huisbezoekers (verder) trainen maakt verbreding van inzet mogelijk:**

Doel en inzet

Huisbezoekers beter in staat stellen (achterliggende) problemen en signalen te identificeren en bespreekbaar te maken, zoals *beginnende dementie*. DOCK organiseert *1x per jaar een training (van 4 dagdelen) voor 10 nieuwe vrijwilligers* en *1x per jaar opfriscursus voor alle vrijwilligers* (beide zo mogelijk in samenwerking met Haarlem-Effect). De groei van het aantal vrijwilligers in 2010 willen we naar 2011 doortrekken (in het najaar van 2010 zijn 20 vrijwilligers actief in het hele werkgebied van DOCK). Elke training 1 dagdeel training en 1 dagdeel opfriscursus. Totaal:

- 4 x dagdeel (training) voor nieuwe vrijwilligersgroep
- 1 x dagdeel (opfris) voor alle vrijwilligers

Beoogd resultaat

Een grotere groep goed geschoolde vrijwilligers (30), die (achterliggende) problemen en signalen weten te identificeren en bespreekbaar te maken.

2. **In wijken van Noord en Schalkwijk lijn uit 2010 voortzetten**

Doel en inzet

Woon- en leef omstandigheden van 75-plussers inventariseren en informatie geven over voorzieningen voor ouderen. DOCK zet hiertoe vrijwillige huisbezoekers in.

Beoogd resultaat

¹ Ter informatie: de volgende wijken zijn de afgelopen jaren onderzocht:

Noord: Indische Buurt in 2005; Vondelkwartier-Dietsveld in 2005?; Delftwijk/Waterbuurt in 2009-heden

Oost: Zuiderpolder in 2006-2007; Slachthuisbuurt in 2003-2006; Amsterdamse Buurten in 2009-heden; Parkwijk in 2006-2007

Schalkwijk: Meerwijk in 2005-2008; Europawijk in 2005; Boerhaavewijk in 2009-heden

200 huisbezoeken per wijk per jaar, ervan uitgaand dat de huidige groei van het aantal vrijwilligers voortduurt.

Pilot

In de Slachthuisbuurt en Parkwijk wil DOCK een pilot op het gebied van huisbezoek starten. Voor deze wijken hebben we gekozen omdat:

- er relatief veel ouderen zelfstandig wonen (zie wijkfocus 2010)
- inkomens laag zijn (zie wijkfocus 2010)
- uit ‘Huisbezoek Ouderen Vergelijking 2006-2009’ blijkt, dat problemen in Oost vaker voorkomen

De pilot omvat de volgende projecten:

3. Pilot: training van alle vrijwilligers en eigen medewerkers van DOCK-Haarlem zal ouderen op vindplaatsen verder helpen

Doel en inzet

Het gaat hierbij om een ander type trainingen dan hiervoor: zij zijn gericht op het signaleren van hulpvragen en het doorgeleiden van de oudere of zijn/haar partner naar passende voorzieningen. Ze zijn bedoeld voor alle vrijwilligers en eigen medewerkers die te maken hebben met kwetsbare ouderen met wie zij op verschillende manieren in contact komen. Opbouwwerkers, de gastheren/-vrouwen en beheerders in de wijkcentra hebben bijvoorbeeld uitgebreide netwerken en zijn daardoor vaak aanspreekpunt voor veel bewoners. Het snel kunnen duidelijk van signalen en handelend kunnen optreden is dan van groot belang.

- 1 voorlichtingsbijeenkomst (1 dagdeel voor agogisch medewerkers)
- 1 voorlichtingsbijeenkomst (1 dagdeel voor beheerders, gastvrouwen – heren)
- Ontwikkeling van de voorlichtingsbijeenkomst
- nazorg

Beoogd resultaat

Vrijwilligers en eigen medewerkers van DOCK-Haarlem zijn in staat signalen te herkennen en ouderen door te geleiden naar passende voorzieningen.

4. Pilot: huisbezoeken door lotgenoten: ondersteuning door ervaringsdeskundige

Doel en inzet

Hoewel wij door middel van de preventieve huisbezoeken al achter veel voordeuren komen, wil DOCK binnen de keten ook andere vormen van huisbezoek inzetten. Vaak helpt contact met lotgenoten erg goed om eigen problemen op te lossen. DOCK organiseert deze vorm van huisbezoeken, omdat lotgenoten gerichte ondersteuning kunnen geven bij bijvoorbeeld het verwerken van verlies tijdens een rouwfase. Ouderen, die met verlies hebben te maken, lopen een groter risico op vereenzaming. De sociale makelaars die in stadsdeel Oost van start gaan kunnen hierbij aanvullend werken bij het realiseren van koppelingen.

- Training van lotgenoten in ondersteuning van ouderen bij huisbezoek:
- 2 dagdelen training en 1 dagdeel terugkomdag

Beoogd resultaat

Aan het eind van 2011 zijn in ieder geval in Oost 3 vrijwilligers actief, die als lotgenoten ouderen bezoeken en hen ondersteunen bij verliesverwerking.

5. Pilot: allochtone ouderen bereiken vergt eigen aanpak

Doel en inzet

Met het preventief huisbezoek bij 75-plussers worden amper allochtone ouderen bereikt. Deze eerste generatie nieuwkomers bereikt nu pas de leeftijd van 65 - 75 jaar. Op dit moment wonen in Haarlem circa 70 Turken en 75 Marokkanen ouder dan 75 jaar. Wel vraagt de groep vanaf 65 jaar extra aandacht omdat de risico's voor die groep lijken op de van autochtone 75-plussers. Echter: zeker is dat niet. Om deze groep te bereiken staan verschillende wegen open. De meest

betrouwbare is die op basis van de bevolkingsadministratie. De gemeenten werkt eraan mee om via de bevolkingsadministratie adressen op basis van leeftijd (65+) en land van herkomst een betrouwbaar bestand op te bouwen. We starten met de groep Marokkaanse en Turkse Haarlemmers. Daarnaast dient via zelforganisaties en mond-tot-mond informatie geworven te worden. Immers: de gebruikte werkwijze bij autochtone ouderen (brief sturen, telefonsich contact en afspraak voor huisbezoek maken) zal bij allochtonen tot een zeer hoge non-respons leiden. Medewerking van de zelforganisaties en goed ingevoerde vrijwilligers die zich aan het project binden voor enkele maanden is onontbeerlijk bij traceren van sociaal geïsoleerden en het afleggen van huisbezoeken. Deze vrijwilligers dienen voldoende gehonoreerd te worden om er intensief beslag op hun tijd zal worden gelegd.

Vervolgens moet de nu gebruikte enquête omgebouwd worden op basis van culturele aspecten en vertaald. Ook moeten tweetalige vrijwilligers (Nederlands en de eigen taal) geworven en getraind worden. Wij richten ons op studenten.

Een complicerende rol bij het bereik van de Turkse en Marokkaanse ouderen speelt het pendelgedrag: half jaar 'hier', half jaar 'daar'.

DOCK heeft wel al contacten met oudere Surinamers en Antillianen. Dat willen we graag voortzetten. Zie hiervoor het onderdeel Versterken Sociale Netwerken.

Beoogd resultaat

Eind 2011 beschikt DOCK over een manier om de allochtone 65-plussers te bereiken.

- . Er is een training ontwikkeld voor tweetalige huisbezoekers bij zowel Turken als Marokkanen.
- . per etniciteit zijn 5 vrijwilligers getraind (2 dagdelen training)
- . Er zijn 2 x 15 = 30 huisbezoeken afgelegd.
- . De gebruikte enquête is vertaald en aangepast aan de Turkse en Marokkaanse cultuur van de desbetreffende ouderen.
- . Een eerste analyse van de gegevens voortkomend uit de enquête beschikbaar.

6. *Pilot: samenwerkingsverband opzetten met ketenpartners maakt aanpak sluitend*

De samenwerkingspartners zijn Kontext (ouderenadviseurs, loket, maatschappelijk werk), zorgcentra, thuiszorg, woningcorporaties, WMO-team, wijkraden enz.

Doel en inzet

De individuele vragen, behoeften of signalen die tijdens het bezoek naar voren komen, worden op een zorgvuldige manier opgepakt en bij de juiste ketenpartner neergelegd. Om het proces van signalering en doorverwijzing op een goede manier uit te voeren, zal DOCK in 2011 een samenwerkingsverband in het kader van de preventieve huisbezoeken ontwikkelen. De vrijwilligers en ouderenwerkers zullen een duidelijke schakelfunctie innemen tussen de verschillende partijen opdat de problemen en vragen achter de voordeur worden opgepakt.

Beoogd resultaat

Als vervolg op het preventieve huisbezoek heeft DOCK een goed functionerend samenwerkingsverband opgezet met de partners in de pilotwijken om individuele problemen en behoeften van ouderen op een soepele wijze te kunnen neerleggen bij die instelling, waaronder het probleem of de behoefte valt.

B. OPBOUW, VERSTERKING EN INSTANDHOUDING SOCIALE NETWERKEN BIEDEN OUDEREN STEVIGE BASIS

Sociale netwerken zijn van wezenlijk belang voor ouderen

Doel en inzet

Ouderen mogelijkheden bieden om hun sociale netwerken op te bouwen, te versterken of in stand te houden. Hoe beter het sociale netwerk, hoe groter het gevoel van welzijn bij de oudere, hoe minder een beroep op zorg. *Ouderen kunnen aldus voorkomen kwetsbaar te worden of in elk geval hun kwetsbaarheid beperkt houden.*

Beoogd resultaat

DOCK organiseert een aantal activiteiten, die elk aansluiten bij een bepaalde fase van afnemende vitaliteit, waarmee ouderen nu eenmaal hebben te maken. Deze activiteiten liggen op het gebied van recreatie, ontmoeting, dagarrangementen, eettafels en educatie.

DOCK stelt voor 2011 de volgende projecten voor:

7. Recreatieve activiteiten zijn fundament voor sociale netwerken

Doel en inzet

De recreatieve activiteiten onderscheiden zich door de ongedwongen manier van sociale netwerken opbouwen, versterken en in stand houden. Ze trekken meestal veel bezoekers, waardoor de sfeer aantrekkelijk wordt. Doel is dan ook ouderen mogelijkheden te bieden om op ongedwongen wijze andere mensen te ontmoeten *én om daardoor hun kwetsbaarheid te verminderen*. Ook de Surinaamse Ouderengroep valt onder deze categorie activiteiten.

Beoogd resultaat

In samenwerking met de Molenburg worden 18 bustochtjes, 2 grote bustochten, 6 films, 8 diamiddagen per jaar georganiseerd in Schalkwijk. Verder vinden in Oost in 2011 4 zondagmiddagpodia plaats en in Wijkcentrum Europawijk 6 zondagmiddagpodia. De Surinaamse ouderen komen elke maand eenmaal bij elkaar.

8. Ontmoetingsgroepen² bedoeld voor ouderen, die iets meer structuur nodig hebben

Doel en inzet

Om ouderen te ondersteunen langer zelfstandig thuis te blijven wonen en om eenzaamheid of gevoelens van eenzaamheid zoveel mogelijk tegen te gaan, is het belangrijk, dat ouderen elkaar kunnen ontmoeten, liefst zo dicht mogelijk bij huis. Dit maakt dat ouderen het leven de moeite waard blijven vinden en geeft ook structuur aan de week. Bovendien wordt hen de gelegenheid geboden een sociaal netwerk te onderhouden.

Beoogd resultaat

Noord:

- Zorgcentrum Nieuw Delftweide: op dinsdagmiddag en vrijdagmorgen in totaal twee ontmoetingsgroepen onder begeleiding van een activiteitenbegeleidster.
- Generaal Spoorlaan: twee ontmoetingsgroepen per week. Deze zijn in 2009 gestart als samenwerkingsproject tussen Elan Wonen, Pré Wonen en DOCK Haarlem.

Oost:

- Teylerflat: een keer per week op woensdagmiddag onder begeleiding van een activiteitenbegeleidster.

Schalkwijk:

- Nieuw Meerwijk op dinsdag- en donderdagmiddag onder begeleiding van een activiteitenbegeleidster. Op de andere dagen worden wel mogelijkheden geboden voor

---

² Om verwarring te voorkomen in de betiteling van deze ruimten is hier een uitleg van de begrippen huiskamer en ontmoetingsruimte. In huiskamers vinden ouderen opvang, die behandeling en verzorging nodig hebben en daartoe zijn geïndiceerd volgens AWBZ-normen. Huiskamers worden dan ook meestal georganiseerd door verzorgings- of verpleeghuizen. Ontmoetingsgroepen/-ruimten zijn voorzieningen voor ouderen, die geen indicatie hebben, maar wel behoefte aan opvang i.v.m. psycho-sociale problematiek. Deze voorzieningen worden meestal geleid door welzijnsorganisaties.

ontmoeting, maar deze worden begeleid door vrijwilligers of door bewoners van het complex.

- Wijkcentrum Europawijk: maandagmiddag spel of andere activiteiten.
- Meerwijk Centrum: onder begeleiding van Moedercentrum Mallemolen en Roads.

9. Tegemoetkoming deelname aan Dagarrangementen³

Een dagarrangement is de mogelijkheid voor ouderen zonder indicatie om andere ouderen te ontmoeten onder begeleiding van een activiteitenbegeleidster, maar dan gedurende de hele dag met tussen de ochtend en de namiddag een warme maaltijd. Voor een deel van de ouderen vormen de kosten van deelname van € 6,00 echter een belemmering. In voorkomende gevallen wil DOCK in een tegemoetkoming voorzien.

Beoogd resultaat

Bijdrage in deelnemerskosten voor minvermogende ouderen. Inschatting: 5 ouderen totaal, 40 weken lang, 2 maal per week = $5 \times 2 \times 40 \times € 6 = € 2400,00$.

10. Eettafels combineren sociale contacten en gezond eten

Doel en inzet

Open eettafels bieden ouderen de mogelijkheid om verantwoorde voeding in de directe omgeving te verkrijgen naast gelegenheid tot sociale contacten. De open eettafels worden in het algemeen bezocht door ouderen met een bescheiden inkomen. Veel van de bezoekers van de eettafels zijn ouder dan 75 jaar. De kosten van de eettafels bestaan uit de maaltijden van de vrijwilligers, de aanschaf/vervanging van materiaal en huisvesting. De eettafels vinden plaats in het Broederhuis (1x per week), Wijkcentrum Europawijk (2x per week), Meerwijk Centrum (1x per week) en in Nieuw Meerwijk (5x per week).

Beoogd resultaat

Gezonde voeding en sociaal contact voor een laag bedrag, dicht bij huis voor (alleenwonende) ouderen die het vaak financieel niet breed hebben.

11. Cursussen Educatie voor Ouderen

Doel en inzet

Om ouderen de gelegenheid te geven zich te blijven ontwikkelen en gelijke tred te houden met de nieuwste ontwikkelingen binnen onze maatschappij, hetgeen belangrijk is voor de zelfredzaamheid, worden er via het cursusbureau van de Stichting DOCK diverse cursussen aangeboden. Bijvoorbeeld computercursussen, taalcursussen, weerbaarheidstrainingen, hobbyontwikkeling, enz.. Als gevolg van de lage inkomens (alleen AOW en geen of een heel klein pensioen) van ouderen in Schalkwijk en vooral in Oost, is zonder subsidiëring deelname voor hen niet altijd mogelijk. Met een bijdrage aan ouderen die niet in staat zijn het bedrag op te brengen kunnen zij toch deelnemen.

Beoogd resultaat

Een ook voor ouderen met een laag inkomen toegankelijk cursusaanbod, dat hen een zinvolle tijdsbesteding biedt, hen de mogelijkheden geeft grip op hun leven en/of zicht op de samenleving te houden.

Op basis van ervaring 2010: € 5000,00. Hiervan wordt voor 40% de kosten gedekt voor cursussen specifiek voor ouderen. De overige 60% komt uit deelnemersbijdragen.

12. Vrijwillige Hulpdiensten: bieden hulp dichtbij zonder ingewikkelde formulieren

Doel en inzet

---

³ Voor de dagarrangementen geldt een aparte subsidieregeling, die los staat van FOB. Als ouderen problemen hebben met de betaling van de eigen bijdrage (€6,00 per keer), kunnen ze een beroep doen op FOB.

De Vrijwillige Hulpdiensten in Noord/Oost en Schalkwijk verlenen hulpverleningscontacten op het gebied van vervoer/begeleiding, vooral naar ziekenhuis en specialist, het doen van boodschappen, begeleid wandelen, telefoonwacht en kleine klusjes. De lijnen zijn heel kort, de hulpvrager hoeft geen moeilijke formulieren in te vullen. De Vrijwillige Hulpdiensten bestaan uit meer dan 100 actieve vrijwilligers. Ze zijn actief in opvolgend Noord/Oost en Schalkwijk. Zij zitten in het Loket van Noord en dat van Schalkwijk. Vraag en aanbod op het gebied van vervoer en klusjes in en om het huis worden door de bureauvrijwilligers gekoppeld. Ten aanzien van de hulpverlening wordt er regelmatig overlegd en afgestemd met de overige diensten voor ouderen in het Loket. De financiële middelen worden ingezet voor de organisatiekosten en de huisvestingskosten ten behoeve van de voortzetting van het werk van beide instellingen. De vrijwilligers behoren bijna allen zelf tot de groep ouderen. Zij vinden een zinvolle tijdsbesteding bij beide organisaties. De Vrijwillige Hulpdiensten werken erg zelfstandig. De rol van DOCK beperkt zich tot toezicht op de juiste besteding van de verschaft middelen.

Beoogd resultaat

DOCK maakt in 2011 het werk van beide Vrijwillige Hulpdiensten financieel mogelijk. Ieder jaar maken de Hulpdiensten in Noord/Oosten in Schalkwijk een begroting die door DOCK wordt beoordeeld.

C. Informatievoorziening voor ouderen zowel gedrukt als digitaal

Doel en inzet

DOCK maakt de diensten en activiteiten voor de ouderen bekend op verschillende manieren. We hebben sinds 2010 een cursusboekje waarin mensen kunnen zien wat er te doen is per wijk en per interessegebied. Het boekje wordt huis aan huis verspreid. Daarnaast publiceren we in het Haarlems Weekblad en op de website ouderenwerk Haarlem. Op deze manier wordt het activiteitsaanbod bekend gemaakt. Daarnaast worden er voor veel nieuwe activiteiten posters en affiches verspreid.

De zogenaamde 'gele folder' wordt ieder kwartaal in een oplage van 2000 gedrukt en verspreid, voor een deel via de wijkcentra, bibliotheken en verzorgingstehuizen, maar voor het grootste deel ook aan huis bij geïnteresseerden ouderen waar een adressenbestand van is aangelegd.

In de pilot huisbezoek alloctonen wordt ook de informatievoorziening meegenomen als onderwerp. Zij worden niet of slecht bereikt met de onderstaande middelen. Anderen vormen zijn echter niet voorhanden of erg kostbaar.

Beoogd resultaat

Gerichte informatie aan de ouderen over het voorzieningen- en activiteitsaanbod zorgt ervoor dat zij de weg weten te vinden.

DOCK verzorgt in samenwerking met partners de volgende publicaties:

13. OuderenNieuws geeft maandelijks actuele informatie in krant

Het OuderenNieuws is onderdeel van het Haarlems Weekblad. Vele ouderen zijn aangewezen op gedrukte informatievoorziening, vandaar dat het OuderenNieuws voor ons nog steeds een goed communicatiemiddel is. Eenmaal per maand verschijnt een halve pagina OuderenNieuws in dit weekblad. Het geeft ons de kans meer actueel nieuws te brengen en het verspreidingsgebied is groot (huis-aan-huis in heel Haarlem). In het OuderenNieuws wordt aandacht besteed aan diensten en projecten van het ouderenwerk met het accent op de doelgroep 75+. Daarnaast schrijven we ook over belangrijke actuele zaken en ontwikkelingen op het gebied van ouderenzorg en -welzijn, en voorzieningen waarbij ouderen belang hebben. De pagina wordt in samenwerking met het ouderenwerk van Welzijnsorganisatie Haarlem Effect uitgebracht.

Het Haarlems Weekblad brengt ons hiervoor € 8161,00 in rekening.

14. Website ouderenwerk maakt digitaal communiceren naar doelgroep mogelijk

Sinds een aantal jaar kunnen ouderen, die meer thuis zijn in de digitale wereld, gebruik maken van de website www.ouderenwerkhaarlem.nl. Deze website is een initiatief van het ouderenwerk van de twee Haarlemse Welzijnsorganisaties. Op een overzichtelijke manier wordt op de website de informatie van het ouderenwerk aangeboden aan ouderen en andere geïnteresseerden. Men kan het gehele aanbod op een eenvoudige wijze bekijken. Hiernaast worden ouderen op de hoogte gehouden van allerlei actuele zaken die voor hen van belang kunnen zijn. Denk hierbij aan veranderingen in het zorgstelsel of financiële regelingen. Er is een duidelijke link met de OuderenNieuwspagina in het Haarlems Weekblad, zodat wij op verschillende manieren ouderen optimaal van nuttige informatie kunnen voorzien. Om de informatie op de website actueel te houden is onderhoud van de website heel belangrijk.

De kosten die de websitebeheerder maakt om de informatie zeer geregeld te actualiseren, hostingskosten en onderhoud site bedragen € 1500,00 op jaarbasis.

15. Gele Folder is volgens ouderen onmisbaar in Schalkwijk

In Schalkwijk wordt elk kwartaal de zogenaamde Gele Folder verspreid, waarin alle recreatieve activiteiten staan, die Zorgcentrum de Molenburg en Stichting DOCK-Haarlem organiseren. Deze folder is langzamerhand een begrip geworden in dit stadsdeel. Hij wordt gedrukt in een oplage van 2700, verspreid in de wijkcentra en verzorgingstehuizen en voor een groot deel aan huis bezorgd bij individuele deelnemers aan activiteiten die prijs stellen op deze wijze van informeren. Van deze groep is een adressenbestand opgebouwd. Druk, vormgeving en verspreiding kost € 2600,00 op jaarbasis.